

Běh uprchlíka

Typ Hry: pohybová, *simulační*

Fyzická zátěž: 3

Psychická zátěž: 3

Čas na hru: 4 hod.

Věk: 13-15

Charakteristika

Jedná se o simulační aktivitu, jež účastníky provází cestou, kterou absolvují uprchlíci při cestě do bezpečí. Účastníka cestou potkávají různé situace, které musí vyřešit, aby se dostal dál. Aktivita klade na účastníky nárok na kreativitu a vlastní rozhodování.

Cíl

- Účastník je schopen vžít se do role uprchlíka a vytvořit se reálný obraz o tom, jaké to je, putovat do bezpečí.
- Účastník je schopen integrovat hodnotu empatie
- Účastník je schopen porozumět tomu, jaká rizika obnáší cesta do hostitelské země v roli uprchlíka.

Pomůcky

Lod' typu Pálava, pádla, záchranné vesty, (malý rybník, který budou přeplovat), lana, stůl, židle, libovolné věci na vytvoření prostředí kanceláře (sešívačka, velké množství papíru apod.), větší pneumatiky, kanystry s vodou, velká mísa s luštěninami, malé misky, zbytky jídla, devítimístný automobil, deky, fáborky na vyznačení trasy, peníze, kostým celníka, kostým převozníka u lodi, kostým úředníka, kostým převozníka v automobilu, reflexní vesta pro dobrovolníky v dobročinné organizaci.

Hrací peníze, víza, postavy uprchlíků, členové rodiny, předměty - vše ke stažení na www.disfrystak.cz/rkdk-prilohy.

Motivace

Lektor uvede účastníky do herní situace. Přidělí jim kartičky osob, pod jejichž identitou budou následující aktivitu absolvovat a vylíčí jim situaci, v níž se daná osoba nachází. Osoba se může nacházet v rozvojové zemi, která je ohrožena chudobou nebo v zemi, v níž probíhá válečný konflikt apod. Poté dá lektor účastníkům naději na záchranu a lepší život.

Podrobně rozpracovaný obsah

Průběh aktivity mohou účastníci do velké míry ovlivnit vlastními rozhodnutími, vlastní iniciativou či kreativitou. Účastník se ocitá v roli uprchlíka, jehož úkolem je dostat se přes všechny nástrahy do bezpečí. Celá trasa je dlouhá přibližně 8 km.

Aktivita začíná v klubovně, kde lektor účastníkům rozdá kartičky různých osob. Účastník se s postavou na kartičce ztotožní a zbytek aktivity absolvuje v roli člověka na kartičce. Kromě kartičky s osobou dostane každý účastník i další kartičky, na nichž jsou členové jeho rodiny, či různé předměty, které vlastní.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Lektor účastníkům sdělí, že je jejich cílem dostat se do bezpečí. K tomuto cíli mohou účastníci použít všechny dostupné prostředky, včetně vlastní iniciativy, vlastních schopností či kreativity.

Poté je lektor odvede na **první stanoviště**. Zde se setkávají s lektorem v roli převozníka. Úkolem účastníků na prvním stanovišti je dostat se k vodě (k moři). Mohou buď využít služby převozníka, který účastníkům nabízí, že je k vodě dopraví a koupí jim lodní lístek, nebo mohou jít účastníci pěšky.

Na **druhém stanovišti** potkávají účastníci jiného lektora, znovu v roli převozníka. Úkolem účastníků na tomto stanovišti je dostat se na loď. Aby se na loď mohli dostat, musí si každý účastník koupit lodní lístek. Platí cestu nejen za sebe, ale i za všechny rodinné příslušníky, které má uvedené ve své kartě. Účastník má možnost zvolit si, zda bude pokračovat v cestě sám, nebo se svou rodinou. Na stanovišti účastníci zjistí, že předchozí převozník byl podvodník. Ti účastníci, kteří předchozímu převozníkovi zaplatili za jeho služby, nemají nárok na vstup na loď a zároveň nemají nárok na vrácení peněz. Účastníkům, kterým se podařilo sehnat lodní lístek, dává převozník bezpečnostní vesty a jsou vpuštěni do lodi. Na lodi se dostávají na další stanoviště. Ti účastníci, kteří nemají dostatek peněz na zakoupení lodního lístku, mohou využít jiné cesty, jak se na další stanoviště dostat. Mohou se pokusit s převozníkem smlouvat, nabídnout mu místo peněz jiné předměty, krást či nabídnout nějakou službu.

Na **čtvrtém stanovišti** se účastníci setkávají s lektorem v roli úředníka. Úkolem účastníka je získat víza. O splnění podmínek pro udělení víz rozhoduje úředník a získání potřebných dokumentů je čistě v jeho moci. Lektor v roli úředníka nechává účastníky čekat a víza uděluje čistě náhodně a libovolně. Účastníci mohou opět využít svou kreativitu a vymyslet způsob, jak víz dosáhnout co nejdříve.

Na **pátém stanovišti** je úkolem účastníků dostat se do auta, které jim zajistí cestu přes státní hranici. Potkávají se zde s dalším převozníkem, který jim nabízí službu převezení autem. Převozník na tomto stanovišti mluví pouze anglicky (či jiným cizím jazykem). Úkolem účastníka je vyjednat si s převozníkem podmínky pro cestu přes hranice. Aby mohl účastník do auta nastoupit, musí mít platná víza z předchozího stanoviště a dostatek peněz na převoz. Opět musí účastník platit cestu za sebe i za ostatní členy své rodiny. Má opět možnost volby, zda bude pokračovat sám, nebo společně se svou rodinou. Pokud účastník nemá dostatek peněz na převoz, může mu převozník nabídnout práci. Za odvedenou práci dostane účastník předem určenou, avšak stále nízkou, finanční odměnu.

Jakmile je auto naplněné účastníky, lektor v roli převozníka rozdává účastníkům instrukce. Celou cestu musí účastníci absolvovat v absolutní tichosti a v utajení. Každému účastníkovi dá k dispozici deku, kterou má přes sebe po celou dobu jízdy.

Na **šestém stanovišti** se účastníci ocitají na státní hranici, kde se setkávají s postavou celníka. Ten kontroluje, zda mají účastníci splněny všechny podmínky pro vstup do země. Některé účastníky posílá nazpět kvůli nesrovnalostem ve vízech či dokladech totožnosti apod. Někteří z účastníků mohou být celníkem zadrženi, tzn. že nemohou pokračovat v cestě, ale zároveň se nemohou vrátit splnit si náležitosti potřebné pro překročení hranice. Celník účastníky po libovolně dlouhé době musí propustit, a to buď za státní hranici nebo zpět pro vyřízení dokumentů.

Sedmé stanoviště představuje uprchlický tábor, kde se účastníci setkávají s lektory v roli pracovníků humanitární organizace. V uprchlickém táboře každý účastník vyplní dotazník sloužící k identifikaci osob (jméno, datum narození,...) s někým z humanitárních pracovníků. Poté účastníci čekají, dokud nebudou opět všichni. Jakmile se shromáždí celá skupina účastníků, lektoři jim předají klíče od pokojů, kde jsou účastníci ubytováni a další instrukce - napít se, umýt se, odpočinout si, apod.

Aktivita je zakončena v klubovně společnou reflexí.

Metodické poznámky

Aktivita je velmi náročná na přípravu i na personální zajištění. Lektori, kteří hru realizují, musí dopředu důkladně připravit všechny pomůcky a stanoviště. Zároveň aktivita klade nárok na kreativitu a schopnost rychlé reakce na instruktora. Tím, že aktivita nemá přesně a jednoduše stanovená pravidla, lektoři musí být schopni rychle a adekvátně reagovat na vzniklé situace.

Reflexe

Lektor se s účastníky vrací k průběhu aktivity. Může se jich zeptat, co bylo v aktivitě náročné a co naopak snadné, co si myslí, že bylo realitě nejpodobnější nebo co naopak vůbec neodpovídalo. Také se může zeptat, co je překvapilo ať už pozitivně, či negativně. Lektor s účastníky v reflexi může otevřít i morální aspekt aktivity, účastníkům může položit například následující otázky:

- Zachoval ses vždy s čistým svědomím?
- Na co jsi bral při hře ohledy? Na základě čeho ses rozhodoval?
- Udělal jsi něco, co bys ve svém životě normálně neudělal, co považuješ za morálně špatné? Proč?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY